



KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Pavel Větrovec

Autor/autorka práce: Bc. Teřana Holomková (roz. Jahoda)
 Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
 Název práce: Písmo svatě v životě a díle Hryhorije S. Skovorody
 Vedoucí práce: doc. PhDr. Josef Bartoň, Th.D.
 Rozsah práce: 68 NS

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	výhradspĺňuje bez	připomínkamis drobnými splňuje	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Zpracování příloh	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Celková typografická úprava	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce stanovených cílů dosahuje	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	<input checked="" type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	<input checked="" type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
Práce přináší nové poznatky	<input checked="" type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	<input type="checkbox"/>		<input checked="" type="checkbox"/>	
Práce má metodologický/teologický přínos	<input checked="" type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce Teřany Holomkové obsahuje 76 tištěných stran a úctyhodné 464 poznámky pod čarou. Práce se zabývá postavou významného ukrajinského myslitele 18. století Hryhoriije Savyče Skovorody (1722-1794), který je významným a svérázným pololidovým filozofem, cestovatelem nebo poutníkem, příležitostným spisovatelem, básníkem i hudebním skladatelem. Pro posouzení práce je třeba uvážit, že Skovoroda nebyl exegetou, ani teologem v užším smyslu slova. Práce nejprve předkládá určitý portrét této osoby, a pak se rozsáhle věnuje jeho vztahu k Písmu, které miloval, i když velmi svébytně.

H. S. Skovoroda žil v období osvícenství na Západě. Svůj výrazný a specifický projev východního uvažování promítl do výkladu Písma. Byl samotářem a nechtěl publikovat, a pokud psal, byla jeho díla určena vymezenému okruhu přátel, což velmi komplikuje orientaci v jeho tvorbě. Nezaměnitelná osobitost filozofa je dána i tím, že u sebe i u svých přátel a žáků požadoval osobní interpretaci a meditaci slov milované Bible. Často protichůdná Skovorodova stanoviska a vývoj jeho názorů ukazují na šíři a autenticitu jeho osobnosti. Kandidátka stála před velmi nesnadným úkolem nějak systematicky pojmout a obsáhnout toto dílo komplexní nejen rozsahem, ale i rozmanitostí postojů, a přitom nezanedbat charakteristiky tvůrce. Vzhledem k nedostatku českých pramenů lze práci považovat za objevnou a podle toho ji hodnotit. Autorka nastudovala velké množství literatury, z níž pro práci jednak překládala, jednak ji zde kriticky aplikovala. Postihla jak osobnost Skovorody, tak jeho přístup k Písmu.

Čeština Holomkové je čtivá a její styl přitažlivý, do určité míry přebírá i názvosloví a styl Skovorody, ovšem obojí lze snadno rozlišit. Až po delší četbě si při nemnoha stylistických zvláštностech si čtenář uvědomí, že čeština není rodnou řečí kandidátky.

Pro nezavěšeného čtenáře, a těch je v českém prostředí většina, by nebylo špatné např. při publikování části nebo celku práce důsledně doplňovat základní charakteristiky jako je období, zaměření lidí, kteří Skovorodu později hodnotí (např. M. Kovalynskij, H. Danylevskij, V. Ern, I. Vernet, Hess de Calve, L. Uškalov, V. H. Barský, K. Zynovjev atd.). Názvy básní a dalších Skovorodových děl by měly být označovány v textu důsledně kurzívou nebo uvozovkami. I když je práce pojednána vcelku pečlivě, pro další zpracování jejího obsahu by neškodila ještě jedna jazyková redakce. Jazykově nejvydařenější je odst. 3.3. Oponent se rovněž domnívá, že by práci prospělo více třetí a méně první osoby, zvláště v místech kde autorka neuvádí vlastní závěry, ale obecná pozorování.

Celkově je práce velmi přínosná a její dílčí formální nedostatky jsou bohatě vyváženy její vysokou informační hodnotou a citlivým zpracováním materiálu, který je pro českého čtenáře novinkou. Proto navrhuji hodnocení výborně (eminenter).

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Odstavec 3.2.4. (a nejen on) mluví o Skovorodově díle "Aschaň", které působí dojmem výrazné vlastní filozofické reflexe. Lze vidět Skovorodovo úsilí o poznání sebe sama (jistěže i skrze Písmo) za prvek, který by umožňoval zařazení Skovorody mezi filozofy v Sokratově duchu? Je možné o něm také mluvit jako o novoplatonikovi?
2. Co znamená složit "velikonoční kánon"? (s. 11)
3. Jak byste přiblížila pojmy apofatické a katafatické teologie (s. 23)?
4. V čem je Skovorodova mystika a spjatost filozofie, náboženství a životního stylu přínosná a v čem je naopak její nebezpečí?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 23. 12. 2019

Podpis: